

IV.

Статистика и етнографска карта на Македония.

Прѣзъ врѣме на Балканската война 1912—13 г. станаха голѣми промѣни въ етнографското разпрѣдѣление на македонскитѣ народности. Много села и градове бидоха изгорени; много хора избити; много турски и албански села се изселиха въ Мала-Азия и Албания; българското население избѣга отъ сѣвернитѣ и отъ южнитѣ области на Македония и се засели въ сѣверо-източнитѣ; малоазийски и тракийски гърци бидоха настанени въ южна Македония. Нѣкои градове заприличаха на сѣщински села. Така, Кратово, което прѣди войната броеше около 5,500 жители, къмъ края на войната въ 1913 г., споредъ сѣрбската официална статистика ¹⁾, е броилъ едва 2,770 души. Пехчево отъ 5,680 души останалъ съ 694 души само, Крива-паланка отъ 4,580 жители останалъ съ 1,893 души, Щипъ отъ 20,000 души още въ първата година на войната бѣ изгубилъ 5,000 души и др. Тия промѣни продължаватъ постепенно и се отразяватъ силно върху броя на населението и върху неговия етнографски съставъ. Едва когато се избистри положението на Балканитѣ и се поставятъ по-трайни държавни граници, едва тогава ще може да се узнае какво, дѣ и какъ се е промѣнило. А сега ние ще дадемъ броя на македонското население тѣй, както го завари войната въ 1912 г.

Македония, като географски терминъ, прѣзъ разни вѣкове е мѣнила своитѣ граници. Страбонъ, отъ врѣмето на Христа, въ фрагментъ X на своята география, опрѣдѣля Македония въ слѣднитѣ граници: на сѣверъ черногорскитѣ планини (Berticus), Шаръ-планина (Scadrus), Осогово (Orbelus), Родопитѣ и Стара-планина; на западъ Адриатическо-море; на изтокъ устието на р. Марица; на югъ морето и Гърция. Прѣзъ

¹⁾ Речникъ места у ослобођеној области Старе Србије. По службеним подацима израдио Мил. Ант. Вујиѣић, начел. мин. ун. дела, Београд 1914.